

Χείμαρροι της Άνοιξης – Βάλτοι του Φθινοπώρου Θέλουμε ακόμα ν' αλλάξουμε τον κόσμο;

**23 Φεβρουαρίου 2019
11.00 – 16.00**

Ημερίδα στο MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη
με αφορμή την έκθεση *Ανοιξιάτικοι Χείμαρροι*. Αφίσες από την απεργία στο Χάρβαρντ.
Άνοιξη 1969 από τη Συλλογή Αλέξανδρου Τζώνη και Liane Lafaine
και αφίσες ρωσικής πρωτοπορίας της δεκαετίας 1920 από τη συλλογή Κωστάκη.

Η ΕΚΘΕΣΗ

Ανοιξιάτικοι Χείμαρροι.

Αφίσες από την απεργία στο Χάρβαρντ. Άνοιξη 1969 από τη Συλλογή Αλέξανδρου Τζώνη και Liane Lafaine και αφίσες ρωσικής πρωτοπορίας της δεκαετίας 1920 από τη συλλογή Κωστάκη.

Η έκθεση που πραγματοποιείται στο MOMus - Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης - Συλλογή Κωστάκη παρουσιάζει για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα σύνολο 54 αφισών κατασκευασμένων στο τυπογραφείο της Σχολής Αρχιτεκτονικής και Εφαρμοσμένου Σχεδιασμού του Χάρβαρντ, καθώς και αρχαικό υλικό, από την ιστορική πλέον απεργία των φοιτητών στο Πανεπιστήμιο στο Χάρβαρντ την Άνοιξη του 1969, όταν αποφάσισαν να καταλάβουν κτήρια του Πανεπιστημίου και να απέχουν από τα μαθήματά τους, διαμαρτυρούμενοι για τον πόλεμο στο Βιετνάμ, για τον ρατσισμό, για την κοινωνική αδικία αλλά και για συγκεκριμένες αποφάσεις που είχε επιβάλει η διοίκηση του Πανεπιστημίου οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την εκμετάλλευση των φοιτητών και των τοπικών κοινοτήτων. Πρόκειται για μια μοναδική συλλογή, η οποία ανήκει στον Αλέξανδρο Τζώνη, που ως νεαρός καθηγητής Αρχιτεκτονικής εκείνη την εποχή στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, συνέλεξε μεθοδικά το εν λόγω υλικό το οποίο είναι σήμερα ένα εξαιρετικά σημαντικό υλικό τεκμηρίωσης της εποχής, που επιπλέον έχει και μια μοναδική αισθητική αξία.

Το 2019 συμπληρώνονται 50 χρόνια από τις κινητοποιήσεις των φοιτητών στις ΗΠΑ, οι οποίες παράλληλα με τις κοινωνικές διεκδικήσεις για ειρήνη, δικαιοσύνη και πάταξη των φυλετικών και ταξικών διακρίσεων, κινητοποιήσαν με πιο γρήγορο ρυθμό το αίτημα για πλήρη ισότητα των φύλων, δυνάμωσαν το φεμινιστικό κίνημα μέσα από την σεξουαλική επανάσταση και γέννησαν μια πλούσια και εξαιρετικά σημαντική καλλιτεχνική παραγωγή, τόσο στις εικαστικές τέχνες όσο και στη μουσική, το σινεμά και την λογοτεχνία.

Στην έκθεση γίνεται και διάλογος ανάμεσα σε δύο διαφορετικές εποχές. Στην Σοβιετική Ρωσία της δεκαετίας του 1920 μέσα από αφίσες ρωσικής πρωτοπορίας από τη συλλογή Κωστάκη, μιας από τις πιο ριζοσπαστικές και ισχυρά πολιτικοποιημένες περιόδους της ιστορίας της τέχνης και στα χρόνια της αμερικανικής φοιτητικής εξέγερσης του 1969. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον εκθεσιακό δίπολο, με κοινό πυρήνα τις κοινές ανησυχίες, αναζητήσεις και διεκδικήσεις σε δύο διαφορετικά σημεία του κόσμου – Ρωσία και ΗΠΑ - σε δύο διαφορετικές χρονικές εποχές – αρχές και μέσα του 20^{ου} αιώνα. Ελευθερία, ίσα κοινωνικά δικαιώματα, ισότητα των φύλων, πάλη των τάξεων, αγώνας κατά του εθνικισμού και της θρησκευτικής μισαλλοδοξίας, οικολογία, μεταρρυθμίσεις και ανατροπή είναι μόνο μερικά από τα κοινά θέματα που αποτυπώθηκαν σε χαρτί, σε ύφασμα, σε αφίσες και πλακάτ.

Η ΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΙ Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Με αφορμή την έκθεση «Ανοιξιάτικοι Χείμαρροι – Harvard Strike 1969» που παρουσιάζεται στο MOMus – Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης – Συλλογή Κωστάκη, το MOMus – Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης – Συλλογή Κωστάκη και το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς συνδιοργανώνουν ημερίδα και ανοικτή συζήτηση με θέμα τα προοδευτικά κινήματα νεολαίας σήμερα το Σάββατο 23 Φεβρουαρίου στον εκθεσιακό χώρο του μουσείου στην Μονή Λαζαριστών, Κολοκοτρώνη 21, Σταυρούπολη - Θεσσαλονίκη.

Στο επίκεντρο της ημερίδας βρίσκεται η σχέση καλλιτεχνικής έκφρασης και κοινωνικής και πολιτικής ριζοσπαστικοποίησης μέσα από την δράση κινήματων νεολαίας που πήραν στα σοβαρά την ιδέα να αλλάξουν τον κόσμο. Ωστόσο σκοπός της ημερίδας δεν είναι τόσο να εξετάσει την ιστορική διάσταση που αποτυπώνεται στην έκθεση αλλά κυρίως τον ουσιαστικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η τέχνη στην διαμόρφωση πολιτικής σκέψης σήμερα, την πολιτικοποίηση της τέχνης και την αισθητικοποίηση της πολιτικής.

Τα θέματα που θα εξεταστούν από τους ομιλητές, οι οποίοι θα προέρχονται τόσο από τον ακαδημαϊκό χώρο, όσο και από τον χώρο της τέχνης και από εκπροσώπους νεανικών ομάδων και κινήματων, χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

A. Στιγμές των νεανικών κινήματων του 20ου αιώνα και η σύνδεση με τον μοντερνισμό.

- Η έννοια του κινήματος (movement) ως οργανωτική μορφή και ως δράση (κίνηση).
- Το θέμα του εσωτερικού αποκλεισμού των ταυτοτήτων και της υπέρβασής τους με την εξωστρέφεια και τις μορφές δικτύωσης.
- Η ατομικότητα, το πλήθος και το «ρίσκο» της επανάστασης.

B. Η πολιτική – ηθική διάσταση.

- Η μίμηση οργανωτικών μορφών και δικτύωσης από τα ακροδεξιά και μετα-φασιστικά κινήματα.
- Η μεθοδευμένη διείσδυση σε ελεύθερες κινηματικές πλατφόρμες με σκοπό την ιδεολογική αλλοίωση του αιτήματος
- Συστημική βία, βία της αντίστασης, η βία ως ιδεολογία.
- Ηθική διάσταση των κινηματικών δράσεων

Γ. Η αισθητική διάσταση.

- Ο συμβολικός, φαντασιακός και ουτοπικός χαρακτήρας της αισθητικής διάστασης.
- Η δύναμη της φόρμας και του μηνύματος.
- Καλλιτεχνική έκφραση και αντίδραση. Ανατομία μιας δύσκολης διαλεκτικής.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – Σάββατο 23 Φεβρουαρίου 2019

11.00-12.00 Ξενάγηση στις εκθέσεις

12.00-14.00 (οι ομιλίες έχουν διάρκεια 15-20 λεπτών)

Εισαγωγή

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΑΚΗΣ, Πρόεδρος ΔΣ του MOMus

ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΠΑΡΤΣΙΔΗΣ, Επιστημονικός Διευθυντής του Ινστιτούτου Νίκος Πουλαντζάς

Ομιλίες

A. Στιγμές των νεανικών κινημάτων του 20ου αιώνα και η σύνδεση με τον μοντερνισμό.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΝΤΣΑΝΟΓΛΟΥ, καλλιτεχνική διευθύντρια του MOMus-Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης – συλλογή Κωστάκη

Από την Επανάσταση στη Ρωσία του 1917 στην εξέγερση στις ΗΠΑ του 1969. Αναγωγές στα κοινωνικά αιτήματα και την αισθητική της μετάδοσής τους.

ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ, δημοσιογράφος, πολιτικός

Αντικουλτούρα στην Ελλάδα της Μεταπολίτευση: Υπόγεια ρεύματα και πολιτικές-αισθητικές φανερώσεις. Από την ευρωπαϊκή ουτοπία του '68 στον Δεκέμβρη του 2008.

B. Η πολιτική – ηθική διάσταση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ, Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτιστικών Επιστημών του ΑΠΘ

Οι λαϊκιστικές βάσεις των πολιτικών κινημάτων στη Ρωσία και στις ΗΠΑ: Τέχνη και Πολιτική.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΧΤΕΛΙΔΗΣ, Κοινωνιολόγος, αν. Καθηγητής στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Νεανικές δημιουργικές μορφές πολιτικής συμμετοχής και νεανικά ετεροπολιτικά habitus σε κρίσιμους καιρούς.

Γ. Η αισθητική διάσταση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΑΤΟΣ, Ζωγράφος, υποψήφιος διδάκτορας στο τμήμα Πολιτικής Επιστήμης & Ιστορίας του Πάντειου Πανεπιστημίου

Το ουτοπικό στοιχείο στην τέχνη: αισθητικοποίηση μιας αυταπάτης ή οδοδείκτης για το μέλλον;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ, ιστορικός και θεωρητικός τέχνης, εκδότρια του περιοδικού τέχνης Interartive και μέλος της καλλιτεχνικής ομάδας Purple Noise.

Η αισθητική διάσταση της διαμαρτυρίας στον διευρυμένο δημόσιο χώρο.

14.00 – 14.30 Διάλειμμα

14.30 – 16.00 Κριτικός σχολιασμός, παρεμβάσεις εκπροσώπων ομάδων και συζήτηση.
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, πολιτικός επιστήμονας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

- Μιχάλης Μπαρτσιδής – Επιστημονικός διευθυντής Ινστιτούτου «Νίκος Πουλαντζάς»
- Ανδρέας Τάκης – Πρόεδρος ΔΣ MOMus
- Μαρία Τσαντσάνογλου – Καλλιτεχνική Διευθύντρια MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

MOMus – Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης – Συλλογή Κωστάκη: 2310-589141, -43